

Commissie Grensoverschrijdend Gedrag - Vlaams Parlement -

Hoorzitting 'Grensoverschrijdend gedrag en Welzijn'

Kris Vanhoeck

I.T.E.R.

I.T.E.R.

- ❖ centrum voor preventie, behandeling en begeleiding van seksueel grensoverschrijdend gedrag
- ❖ we vieren ons twintigjarig bestaan
- ❖ een geïntegreerde werking waar vier werkgevers hun middelen bundelen in één multidisciplinair centrum (CGG, CAW, BJZ, VAPH)

aanbod

- ❖ behandeling / begeleiding
- ❖ gespecialiseerde vorming
- ❖ advies / screening
- ❖ coaching
- ❖ consult
- ❖ systeembegeleiding
- ❖ pretherapie / therapievoorbereiding

misbruik en welzijn : inzetten op preventie

- ❖ seksueel misbruik is een probleem van volksgezondheid
- ❖ er is te veel misbruik om te denken : “als we deze individuen aanpakken, is het probleem opgelost”
- ❖ er zijn ook mechanismen in de samenleving die misbruik instandhouden (machtsstructuren, geheimhouding, ...)
- ❖ preventief denken op veel niveaus, ook in de hulpverlening
- ❖ inzetten op terugvalpreventie dan missen we de 80% feiten door first offenders

sportclub

- ❖ coach
- ❖ klusjesman
- ❖ voorzitter
- ❖ supporter
- ❖ uitbater cafetaria
- ❖ supporter
- ❖ (top)sporter
- ❖ groep spelers
- ❖ scheidsrechter
- ❖ clubfotograaf
- ❖ de vrijwilliger

machtsmisbruik

- ❖ machtswellust : ik kan alles - ik mag alles
- ❖ machtspositie waaronder problemen schuilgaan
- ❖ macht omdat er vooral onmacht is

schade loopt door ...

- ❖ vroeger dacht men : oké, het misbruik is uitgekomen en gestopt - laten we inzetten op het voorkomen van recidive
- ❖ nu weten we : schade loopt door en is afhankelijk van veel factoren zoals reactie van de omgeving, hoe wordt erover gesproken, wat zijn de gevolgen, ...

drie doelstellingen

- ❖ preventie van misbruik (terugvalpreventie)
- ❖ herstelgerichte delictverwerking
- ❖ rehabilitatie
- ❖ belang van sociale omgeving

belangrijke doelgroepen

- ❖ jeugdige plegers
- ❖ plegers met een beperking (bv verstandelijk of ASS)
- ❖ **vrouwelijke plegers** http://thepreventionpodcast.com/interview-with-female-anti-contact-pedophile-emma?tdest_id=619309
- ❖ preventie
- ❖ ontkenners
- ❖ alle culturele en religieuze achtergronden

minderjarige plegers

- ❖ waren in het oorspronkelijk samenwerkingsakkoord Vlaamse Gemeenschap - Justitie “vergeten”
- ❖ nog geen gestructureerd aanbod in heel Vlaanderen
- ❖ diverse groep met diverse feiten - soms zéér ernstig
- ❖ Tendens : daling van de leeftijd bij aanmelding
- ❖ Ook meisjes – verstandelijke beperking
- ❖ preventie

samenwerking VAPH

- ❖ belangrijke doelgroep - samenwerking met twee VAPH-voorzieningen : Zonnelied en Begeleid Wonen Brussel
- ❖ een andere schuldvraag - maar ook kans op veel schade
- ❖ vaak in de inrichting - slachtoffer/dader
- ❖ reactie van families - uitsluiting
- ❖ inclusie + coaching + behandeling

wat zeggen de plegers/cliënten

- ❖ internet : meer verwittiging - meer informatie wat kan mislopen
- ❖ meer informatie over schade - over gevolgen - “hoe kan ik weten dat ik een probleem heb”
- ❖ denken aan slachtoffers - ook aan gezin/familie/...
- ❖ “ik zou gebeld hebben naar de preventieve hulplijn”
- ❖ we kunnen met niemand preventief spreken - anonieme hulp mogelijk maken
- ❖ aandacht voor jongeren - “ook met mij begon het toe al mis te lopen”
- ❖ het verschil benadrukken tussen hulpverlening en vervolging
- ❖ in de media heerst de opinie “eens mis, altijd mis” - waarom zou ik dan hulp zoeken
- ❖ of nog een opinie “het zijn allemaal Dutroux” - meer differentiatie nodig
- ❖ sensibiliseringscampagne : zit je ook met die gevoelens - er is hulp - hoop
- ❖ ook met een gewone hulpverlener zou je moeten kunnen spreken (bv huisarts)

maatschappelijk spreken

- ❖ belang van het publieke debat
- ❖ sensibilisering - bewustmaking
- ❖ maar ook gedifferentieerd - genuanceerd
- ❖ de stem van iedereen ?
- ❖ wij - zij
- ❖ bijstaanders - schuldig verzuim

raliance - grote bevraging in VS

Hindernissen voor 'mensen-in-gevaar-om-misbruik-te-plegen' om hulp te zoeken :

- ❖ slechts 40% van de 292 bevroagden zocht al eens hulp
- ❖ minder dan de helft daarvan vond die hulp nuttig
- ❖ wat helpt : dat geluisterd wordt en niet veroordeeld
- ❖ wat helpt niet : het probleem niet kennen // enkel nog daarover willen spreken en niet meer over andere problemen
- ❖ waarom geen hulp zoeken : angst voor afwijzing // schaamte // angst dat vertrouwelijkheid niet meer zal gelden // niet weten waar hulp is // niemand gelooft in hulp

handelingsverlegenheid

- ❖ niet-gespecialiseerde hulpverleners
- ❖ scholen / kribbes / rusthuizen / ...
- ❖ 'paniektelefoons' van hulpverleners
- ❖ van "’t is toch niet zo erg" tot "helemaal in paniek"
- ❖ nood aan informatie, sensibilisering en ondersteuning

Stop it Now

- ❖ cf. Minne De Boeck van het UFC
- ❖ gratis - anoniem - vertrouwelijk - gespecialiseerd
- ❖ we bereiken een andere doelgroep
- ❖ vragen welkom

COSA

- ❖ voor cliënten die vereenzaamd zijn en geen vaardigheden hebben om zelf een netwerk uit te bouwen
- ❖ met vrijwilligers
- ❖ met bestaande groepen (bv kerkgemeenschap)

buitengerechtelijke dialoog

- ❖ soms zoeken mensen het gesprek en kiezen er om welke reden ook voor om niet naar het gerecht te stappen
- ❖ ten allen tijde staat de weg open naar het gerecht en er wordt steeds informatie en hulp aangeboden om de gerechtelijke weg te bewandelen
- ❖ toch zoeken mensen soms de buitengerechtelijke dialoog - samen met vzw Moderator
- ❖ beter dat dit gebeurt dan helemaal niets - dit aanbod is niet bekend

FamilieVan

- ❖ www.familievan.be
- ❖ informatie en lotgenotenverhalen voor partners, ouders, familielieden, kinderen
- ❖ herstel vraagt tijd
- ❖ versterking van de prosociale rol van familie/netwerk/systeem
- ❖ praatgroepen

suggesties

- ❖ inzetten op alle doelgroepen
- ❖ inzetten op preventie
- ❖ aandacht voor minderjarigen en voor familie/omgeving
- ❖ inzetten op drempels in de reguliere hulpverlening
- ❖ publiek spreken
- ❖ bijstaanders